

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
végzése**

Az ügy száma: Mfv.II.10.192/2016/5.

A tanács tagjai: Dr. Stark Marianna a tanács elnöke
Szolnokiné dr. Csernay Krisztina előadó bíró
Sipőczné dr. Tánczos Rita bíró

A felperes:

A felperes képviselője: dr. Horváth N. Mónika Ügyvédi Iroda ,
ügyintéző: dr. Horváth N. Mónika ügyvéd)

Az alperes:

Az alperes képviselője:

A per tárgya: szolgálati kötelmekkel összefüggő egészségkárosodás megállapítása

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: felperes

A felülvizsgálni kért jogerős határozat:

Fővárosi Törvényszék 4.Mpkf.690.185/2015/6.

Az elsőfokú bíróság határozata:

Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 32.M.1664/2015/2.

Rendelkező rész

A Kúria a Fővárosi Törvényszék 4.Mpkf.690.185/2015/6. számú végzését hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy tizenöt nap alatt fizessen meg a alperesnek 10.000 (tízezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

A felülvizsgálati eljárásban felmerült 35.000 (harmincötezer) forint felülvizsgálati eljárási illetéket az állam viseli.

A végzés ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

I n d o k o l á s

Tényállás

- [1] A hivatásos szolgálati viszonyban álló felperest vizsgáló rendvédelmi szervek I. fokú felülvizsgáló bizottsága (a továbbiakban: FÜV bizottság) a 2015. április 16-án kelt ... számú határozatával minősítette, őt a hivatásos szolgálatra alkalmatlannak találta és összszervezeti egészségkárosodását 31 %-ban véleményezte. A felperes 2015. április 28-án kérelmet terjesztett elő szolgálati kötelmekkel összefüggő betegsége megállapítása iránt és ugyanezen a napon fellebbezést terjesztett elő az I. fokú FÜV bizottság határozata ellen, amelyben az összszervezeti egészségkárosodás mértékét, valamint a hivatásos szolgálatra való alkalmatlanságot is vitatta.
- [2] ... ezredes főosztályvezető a 2015. május 13-án kelt levelében

tájékoztatta a felperest, hogy a betegsége szolgálati kötelmekkel összefüggő jellegének megállapítása, valamint megváltozott munkaképességüként történt foglalkoztatása iránti kérelmét áttanulmányozta, azonban e kérdésben a FÜV Bizottság végrehajtható határozatának meghozataláig döntést nem tud hozni. A felperes 2015. május 26-án válaszolt a humánpolitikai főosztályvezetőnek, amelyben ismételten kérte betegsége szolgálati kötelmekkel való összefüggésének vizsgálatát. ... igazgató 2015. május 27-én kelt ... számú levelében megerősítette, hogy a kérelemről a II. fokú FÜV Bizottság határozata ismeretében tud dönteni.

A felperes keresete és az alperes ellenkérelme

- [3] A felperes a 2015. június 3-án érkezett keresetében annak megállapítását kérte, hogy a gerincelcsúszás és porckorongsérv megbetegedése a szolgálati kötelmekkel összefügg.
- [4] Az alperes a kereset elutasítását kérte.

Az első- és másodfokú bíróság döntése

- [5] A Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság a 32.M.1664/2015/2. számú végzésével a keresetlevelet idézés kibocsátása nélkül elutasította. Végzésének indokolásában hivatkozott a fegyveres szervek hivatásos állományú tagjainak szolgálati viszonyáról szóló 1996. évi XLIII. törvény (a továbbiakban: Hszt.) 180. § (1)-(5) bekezdésére, valamint az 57/2009.(X.30.) IRM-ÖM-PTNM együttes rendelet (a továbbiakban: R) 33. § (1)-(4) bekezdéseiben foglaltakra és megállapította, hogy a felperes a FÜV I. fokú bizottság vizsgálatának eredményét megfellebbezte, a II. fokú FÜV vizsgálatra a keresetlevél beérkezését követően került sor. A felperes kezdeményezte a Hszt. 180.§-a szerinti eljárás - betegsége szolgálati kötelmekkel való összefüggése - lefolytatását, azonban kérelmét a FÜV eljárás jogerős befejezésének hiányában elutasították. Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint az irányadó jogszabályok értelmében a felperes a Hszt. 180. §-a szerinti eljárás jogerős lezárását követően a miniszter határozatának felülvizsgálata iránt, illetve a II. fokú FÜV határozat birtokában nyújthatja be keresetlevelét.
- [6] Miután a felperes a keresetét a megelőző hatósági eljárás lefolytatása nélkül terjesztette elő, ezért azt a közigazgatási és munkaügyi bíróság a Pp. 130. § (1) bekezdés c) pontja alapján idézés kibocsátása nélkül elutasította.
- [7] A felperes fellebbezése alapján eljáró Fővárosi Törvényszék a 4.Mpkf.690.185/2015/3. számú végzésével az elsőfokú bíróság végzését helybenhagyta azzal, hogy felhívta az alperest, hogy a felperes szolgálati kötelmekkel összefüggő egészségkárosodás megállapítása iránti kérelmét bírálja el.
- [8] A másodfokú bíróság egyetértett az elsőfokú bíróság döntésének indokolásával. A fellebbezésre reagálva azonban kiemelte, hogy a felperes alappal sérelmezte a Hszt. 180. § (1) bekezdése szerinti eljárás lefolytatásának hiányát, amelyre az alperes hivatalból

köteles. A felperes nem zárható el az igényérvényesítés lehetőségétől, ezért végzésében felhívta az alperest, hogy e tárgyban a szükséges intézkedéseket a jogszabályi előírásoknak megfelelően tegye meg.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

- [9] A felperes a felülvizsgálati kérelmében az első- és másodfokú bíróság végzésének hatályon kívül helyezését és az első fokon eljárt bíróság eljárás folytatására történő utasítását, továbbá az alperes perköltségben történő marasztalását kérte.
- [10] Álláspontja szerint az eljáró bíróságok jogszabálysértően döntöttek keresetlevelének idézés kibocsátása nélküli elutasításáról. Előadta, hogy kérte betegsége szolgálati kötelmekkel való összefüggésének vizsgálatát, amelyet azonban a FÜV Bizottság a Hszt. 180. §-ában foglalt jegyzőkönyv felvételének hiányában nem végzett el. A munkáltató kérelme ellenére a jegyzőkönyvet nem vette fel, azt az iránymutatást adta számára, hogy a II. fokú FÜV Bizottság döntése után folytathatja le az eljárást. A FÜV Bizottság azonban a szolgálati kötelmekkel összefüggést nem vizsgálhatja, csak a munkahelytől történő elismerő nyilatkozat birtokában, amely esetében hiányzik.
- [11] A felperes vitatta, hogy esetében a Pp. 130. § (1) bekezdés c) pontja, illetőleg az I. fokú bíróság által hivatkozott Pp. 132. § (1) bekezdése alkalmazható lenne. Téves jogértelmezésen alapul a bíróságok azon álláspontja, amelyben olyan előzetes eljárásra hivatkozva utasítják el a keresetlevelet idézés kibocsátása nélkül, majd hivatkoznak a harminc napos újraindítási határidőre, amely vizsgálatot a munkáltató a 2014. júliusi megbetegedése és a 2015. június 30-ai II. FÜV Bizottság vizsgálati időpontja között sem folytatott le. Tény, hogy az alperes a Hszt. 180. § (2) bekezdése szerinti hivatalból kötelezően lefolytatandó eljárásra vonatkozó kötelezettségét nem teljesítette, ezért jogosult volt a kereset megindítására.
- [12] A felperes azt is vitatta, hogy a munkáltató minősítő eljárása hatósági eljárásnak minősülne a Pp. 130. § (1) bekezdés c) pontja alkalmazása szempontjából. A bíróságoknak mérlegelnie kellett a Pp. 152. § (2) bekezdésének alkalmazását, vagyis a per felfüggesztésének lehetőségét. Álláspontja szerint az eljárás sérti a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 1:3. §-ában foglalt jóhiszemű és tisztességes joggyakorlás, valamint 1:5. §-ában szabályozott joggal való visszaélést is, és ellentétes a munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény (a továbbiakban: Mt.) 6. § (1), (2), (4) bekezdéseivel, 6. § (1), (2), (4) bekezdéseivel és 7. § (1) bekezdésével is. Az eljárás ezen túl a Hszt. 5. § (1), (2), (3) és (4) bekezdésében foglalt rendeltetésellenes joggyakorlás követelményébe ütközik, valamint megvalósítja a joggal való visszaélést, amelyet az új Hszt. 257. § (1)-(5) bekezdései is szabályoznak.

- [13] Az alperes a felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős végzés hatályában történő fenntartását és a felperes felülvizsgálati eljárási költségben történő marasztalását kérte.

A Kúria döntése és jogi indokai

- [14] A felülvizsgálati kérelem nem megalapozott.
- [15] Az R. 45.§ (10) bekezdése szerint a minősítő határozattal rendelkező személyeknél, ha a FÜV bizottság „Jelenlegi beosztására alkalmatlan” vagy „Hivatásos szolgálatra alkalmatlan” döntést hoz, a határozat rendelkező részében nyilatkozik az alkalmatlanság megállapítását megalapozó baleset, betegség szolgálati kötelmekkel való összefüggéséről.
- [16] Minősítő határozat hiányában ezért a FÜV bizottság döntése nem terjedhetett ki a szolgálati kötelmekkel való összefüggés vizsgálatára, amelyet a Hszt. 180.§ (1) bekezdése értelmében hivatalból kell vizsgálni. A törvényszék a jogerős végzésében ezért megalapozottan hívta fel az alperest a felperes e tárgyban beadott kérelme elbírálására.
- [17] A felperes a keresetében azonban nem a minősítő határozat meghozatala körében elkövetett munkáltatói mulasztás megállapítását, hanem azt kérte, hogy a bíróság állapítsa meg gerincbetegsége szolgálati kötelmekkel való összefüggését. A minősítő eljárás lefolytatásának mellőzése miatt azonban a felperes jogorvoslatot, a Hszt. 194.§ (1) bekezdésében szabályozott szolgálati panaszt nem terjesztett elő, a sérelmezett döntést nem a miniszter, illetve az Országgyűlési Őrség parancsnoka hozta, a felperes nem a Hszt. 196.§ (1) bekezdés a)-b) pontba nem tartozó, alanyi jogon biztosított jogosultságokkal kapcsolatban hozott döntést vagy intézkedést sérelmezett, keresetlevele a törvényben előírt megelőző eljárás hiánya miatt ezért nem volt előterjeszthető.
- [18] Az előbbiekből következően, ha a jogszabály a megelőző eljárást kötelezővé teszi, hiányában a keresetlevelet idézés kibocsátása nélkül el kell utasítani [Pp. 130.§ (1) bekezdés c) pont. BH2004.31.].
- [19] A felperes a felülvizsgálati kérelmében megalapozatlanul kifogásolta, hogy az eljáró bíróságok a pert a Pp. 152. §-ában foglaltak alapján nem függesztették fel, mert a szolgálati panasz nem büntetőbírói vagy államigazgatási hatáskörbe tartozó előzetes kérdésnek, hanem a jogszabály előírása szerinti kötelező előzetes eljárásnak minősül, amelynek hiányában a keresetlevél érdemi elbírálására nincs lehetőség.
- [20] A felperes felülvizsgálati kérelme maga is tartalmazza, hogy az alperes több határozatával szemben keresetet terjesztett a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság előtt, amely - az alperes felülvizsgálati ellenkérelme szerint -négy ügyben jelenleg is folyamatban van, vagyis igényérvényesítési joga nem sérült.
- [21] Mindezekre tekintettel a Kúria a jogerős végzést a Pp. 275. § (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

Záró rész

- [22] A perköltségről a Kúria a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján rendelkezett.
- [23] A felülvizsgálati eljárás illetékét a 6/1986.(VI.26.) IM rendelet 14. § (1) bekezdése alapján az állam viseli.
- [24] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

Budapest, 2016. október 5.

Dr. Stark Marianna s.k. a tanács elnöke, Szolnokiné dr. Csernay Krisztina s.k. előadó bíró, Sipőczné dr. Tánczos Rita s.k. bíró

A kiadmány hitelével:

bírósági ügyintéző